

Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet

elmarked@ens.dk

sbcl@ens.dk

clnjt@ens.dk

Journalnummer 2025-18079

26. juli 2026

Høringssvar over lovforslag om ændring af lov om elforsyning og lov om fremme af vedvarende energi - Prioritering af kapacitet i elnettet og hensigtsmæssig tilslutning til elnettet m.v.

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar. Dette høringssvar er udarbejdet i samarbejde med [fagudvalget for klima](#).

Danske Advokater anerkender behovet for en mere effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet. Lovforslaget regulerer imidlertid adgangen til væsentlig samfundsmæssig infrastruktur og vil få betydelige konsekvenser. Det stiller skærpede krav til klarhed, forudsigelighed og retssikkerhed. Det giver derfor anledning til betænkeligheder, at centrale kriterier for nettilslutning overlades til bekendtgørelsesregulering og skønsmæssige vurderinger, samtidig med at adgangen til administrativ prøvelse er begrænset.

Danske Advokater anbefaler, at

- de centrale kriterier for prioritering, netvenlighed, afslag og allerede tildelt kapacitet fastsættes direkte i loven,
- adgangen til administrativ prøvelse udvides, så afgørelserne kan prøves i deres helhed, og
- Forsyningstilsynet tilføres tilstrækkelige ressourcer til klagesagsbehandling og tilsyn.

Gennemgangen af forslaget har givet anledning til følgende generelle bemærkninger samt bemærkninger til de enkelte bestemmelser.

Generelle bemærkninger

Det anerkendes, at der på baggrund af den nuværende situation med kapacitetsudfordringer i nettet og lange tilslutningstider er behov for at ændre reglerne for nettilslutning. Særligt i lyset af, at adgangen til nettilslutning på nuværende tidspunkt er stærkt begrænset, er det hensigtsmæssigt, at problemet håndteres så hurtigt som muligt.

Lovforslaget indebærer imidlertid grundlæggende og væsentlige ændringer i reglerne om nettilslutning, og det er derfor afgørende, at der sikres grundig og fyldestgørende inddragelse af parter og interessenter. Dette vil ligeledes medvirke til at modvirke eventuelle uforudsete konsekvenser af de grundlæggende ændringer på nettilslutningsområdet, som lovforslaget medfører.

I forlængelse heraf og under hensyn til at lovforslaget er både teknisk og retligt komplekst, er en høringsperiode over sommerferien særdeles uhensigtsmæssig.

Generelt skal det derudover bemærkes, at lovforslaget indeholder en meget bred bemyndigelse til, at klima-, energi- og forsyningsministeren kan fastsætte regler om afvisning og prioritering af nettilslutning.

At kunne blive tilsluttet elnettet er af afgørende betydning for alle virksomheder og borgere, og det er herefter betænkeligt, at så væsentlige regler fastsættes på bekendtgørelsesniveau, med begrænsede rammer i loven og med begrænset mulighed for efterprøvelse. Der opfordres på denne baggrund til, at reguleringen, særligt de væsentligste regler om prioriteringskategorier, kriterier for netvenlighed, behandling af eksisterende kapacitet og afslag implementeres direkte i loven i stedet for at blive fastsat på bekendtgørelsesniveau.

Yderligere er det på baggrund af lovforslaget uklart, hvor mange bekendtgørelser der forventes udmøntet. For at sikre overskuelighed og gennemsigtighed opfordres til, at den nye regulering udmøntes i så få bekendtgørelser som muligt.

Bemærkninger til lovforslagets afsnit om økonomiske konsekvenser

Det fremgår af lovforslagets s. 23, at ressourcebehovet hos Forsyningstilsynet til behandling af klager over afslag på nettilslutning og tilsyn med reglerne forventes at være 1 mio. kr. om året, svarende til 1,3 årsværk.

De foreslåede regler indebærer en væsentlig ændring, og indebærer samtidig en markant begrænsning i forhold til tidligere, da nettilslutning fremover kan afvises. Det må herefter forventes, at reglerne særligt i starten vil kunne medføre et betydeligt antal klagesager mv. og som ovenfor nævnt opfordres samtidig til, at reglerne om klageadgang gøres bredere.

Reglernes indgribende karakter stiller efter Danske Advokaters opfattelse særlige krav til en effektiv sagsbehandling. Det er derfor afgørende, at Forsyningstilsynet tilføres tilstrækkelige ressourcer til at føre det nødvendige tilsyn og behandle klagesager korrekt og inden for rimelig tid. Dette gælder navnlig i den første periode efter reglernes ikrafttræden, hvor der må forventes at opstå fortolknings- og afgrænsningsspørgsmål.

Det fremgår ikke tilstrækkeligt klart af lovforslaget, om de afsatte 1,3 årsværk er tilstrækkelige til at sikre dette. Danske Advokater anbefaler derfor, at ressourcebehovet genovervejes og følges tæt efter reglernes ikrafttræden, samt at der sikres mulighed for hurtigt at tilføre yderligere ressourcer, hvis sagsmængden eller sagernes kompleksitet viser sig større end forudsat.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Lovforslagets § 1, nr. 1 – Ophævelse af § 6 e

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 1, at § 6 e, som er en bemyndigelsesbestemmelse, ophæves, men at regler fastsat i medfør af § 6 e forbliver i kraft, indtil de ophæves.

Det er umiddelbart uhensigtsmæssigt, at en bemyndigelsesbestemmelse ophæves, uden at de regler, der er fastsat med hjemmel i bestemmelsen, samtidig ophæves. De regler, der er fastsat med hjemmel i § 6 e vil efter ophævelsen reelt ikke have hjemmel i loven, og den foreslåede løsning risikerer derfor at skabe uklarhed og ugenomsigtighed omkring gældende ret.

Lovforslagets § 1, nr. 6 – Ændringer i adgangen til nettilslutning

Med bestemmelsen foreslås en ny ordning, hvorefter kollektive elforsyningsvirksomheder kan afslå anmodninger om nettilslutning ved manglende kapacitet i elnettet. Endvidere bemyndiges klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om prioritering af nettilslutningsanmodninger og disponering af netkapacitet. Ifølge lovbemærkningerne forventes bemyndigelsen udmøntet i en kategoribaseret prioriteringsmodel, hvor adgangen til netkapacitet beror på både projektets prioriteringskategori og dets netvenlighed.

Prioriteringsmodel og behandling af nettilslutningsanmodninger i periodiske puljer

Det fremgår af lovbemærkningerne, at adgangen til netkapacitet fremover skal baseres på en prioriteringsmodel, hvor projekter indplaceres i kategorier, der tillægges forskellig prioritet.

Samtidig fremgår det, at den konkrete indplacering i en kategori og prioritering som udgangspunkt ikke anses for en afgørelse i forvaltningsretlig forstand, men alene for en foreløbig og indikativ tilkendegivelse. Indplacering i en kategori må imidlertid forventes at få væsentlig, og i mange tilfælde afgørende, betydning for et projekts mulighed for at opnå nettilslutning. Det kan derfor give anledning til retssikkerhedsmæssige betænkeligheder, at en så central vurdering ikke ledsages af de retssikkerhedsgarantier, der normalt knytter sig til forvaltningsretlige afgørelser.

Lovbemærkningerne lægger derudover op til, at større nettilslutningsanmodninger skal behandles i periodiske puljer. Det fremgår imidlertid ikke, hvor hyppigt sådanne puljer skal gennemføres, hvilke sagsbehandlingsfrister der vil gælde, eller hvordan ansøgninger håndteres mellem puljerne. Dette skaber usikkerhed om sagsbehandlingstiden og om virksomhedernes muligheder for at planlægge investeringer og projektgennemførelse. Danske Advokater anbefaler, at det præciseres nærmere, hvordan den foreslåede puljemodel forventes administreret i praksis.

Netvenlighed

Det bemærkes endvidere, at projektets netvenlighed efter lovbemærkningerne skal udgøre et centralt kriterium ved disponeringen af den tilgængelige netkapacitet. Begrebet er imidlertid alene beskrevet bredt, og det er derfor vanskeligt på baggrund af lovforslaget at vurdere, hvilke konkrete forhold der vil blive tillagt vægt, og hvordan disse vil blive vægtet og inddraget. Dette kan skabe usikkerhed om grundlaget for prioriteringen og dermed om de fremtidige muligheder for nettilslutning.

Efter den foreslåede § 24, stk. 5, skal en kollektiv elforsyningsvirksomhed, der meddeler afslag på nettilslutning, efter anmodning give oplysninger om foranstaltninger, der kan forbedre projektets netvenlighed. Det må antages, at formålet med bestemmelsen er at give ansøger mulighed for at tilpasse projektet, således at projektet i højere grad kan rummes inden for den tilgængelige netkapacitet og dermed opnå nettilslutning. Dette formål fremgår imidlertid ikke klart af lovforslaget og kunne med fordel præciseres.

Det kan endvidere overvejes, om sådanne oplysninger bør meddeles forud for en afgørelse om afslag. Herved vil ansøger få en reel mulighed for at tilpasse projektet, inden afgørelsen træffes, hvilket vil kunne bidrage til at begrænse antallet af afslag og samtidig understøtte en mere effektiv udnyttelse af den tilgængelige netkapacitet.

Muligheden for afvisning af nettilslutning

Endelig fremstår adgangen til afvisning efter § 24, stk. 4, vidtgående.

Det følger af lovbemærkningerne, at det ikke er en forudsætning for afslag, at et konkret projekt fortrænger en eksisterende eller identificeret anmodning i en højere prioriteret kategori. Samtidig fremgår det, at afviste projekter som udgangspunkt ikke skal indgå i grundlaget for den fremadrettede planlægning, dimensionering eller udbygning af elnettet. Det forekommer derfor uklart, hvilken betydning mulighederne for netudbygning og kapacitetsforstærkning tillægges ved vurderingen af, om en anmodning skal afslås, ligesom det er uklart, hvilken betydning efterspørgslen fra projekter i de lavere prioriterede kategorier fremadrettet vil have for netplanlægningen.

Hvis hensigten er, at sådanne projekter som udgangspunkt ikke skal begrunde fremtidige kapacitetsudvidelser, bør dette fremgå klart af lovforslaget og dets bemærkninger. Særligt i lyset af, at dette er en afgørende begrænsning i forhold til reglerne i dag.

Bemyndigelsens rækkevidde

Yderligere giver det anledning til betænkelighed, at de centrale elementer i den foreslåede model ikke fremgår af lovteksten, men i vidt omfang skal fastsættes efterfølgende ved bekendtgørelse.

Henset til ordningens væsentlige betydning for adgangen til nettilslutning bør de grundlæggende kriterier for prioritering, indplacering i kategorier og disponering af kapacitet fremgå direkte af loven.

Alternativt bør den foreslåede bemyndigelse i § 24, stk. 7, afgrænses nærmere, således at de overordnede materielle rammer fastlægges af lovgiver.

Betydning for eksisterende og allerede tildelt kapacitet

Det følger af den foreslåede § 24, stk. 7, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om disponering af allerede tildelt kapacitet. Af lovbemærkningerne fremgår det endvidere, at bl.a. genetablering af tilslutningspunkter, forhøjelse af reduceret kapacitet og ibrugtagning af uudnyttet kapacitet forventes behandlet som nye anmodninger om nettilslutning og dermed underlægges den foreslåede prioriteringsordning.

Det forekommer imidlertid uklart, hvilke rettigheder eksisterende netkunder fremover vil have i relation til allerede tildelt kapacitet. Lovforslaget bygger tilsyneladende på en forudsætning om, at eksisterende kunder ikke mister retten til allerede tildelt kapacitet, men samtidig lægges der op til, at væsentlige dispositioner vedrørende denne kapacitet kan underlægges den nye prioriteringsordning.

Det giver endvidere anledning til betænkelighed, at disse forhold ikke fremgår af lovteksten, men alene af lovbemærkningerne. Henset til de betydelige økonomiske konsekvenser, som reglerne kan have for eksisterende netkunder og allerede foretagne investeringer, bør de grundlæggende rammer for håndteringen af allerede tildelt kapacitet fremgå direkte af loven.

Endelig fremstår bemyndigelsen til at fastsætte regler om ”disponering af tildelt kapacitet” meget bred. Det er på baggrund af lovteksten vanskeligt at vurdere, hvor langt bemyndigelsen rækker, og hvilke begrænsninger i eksisterende kunders rådighed over allerede tildelt kapacitet der fremadrettet vil kunne fastsættes administrativt. Af hensyn til retssikkerhed og forudsigelighed anbefaler Danske Advokater, at bemyndigelsens indhold og rækkevidde afgrænses nærmere.

Muligheden for klage

Det foreslås, at Forsyningstilsynet skal behandle klager over afslag på nettilslutning og føre tilsyn med overholdelsen af reglerne, og det findes under hensyn til reglernes indgribende betydning for retten til nettilslutning, hensigtsmæssigt, at der etableres en administrativ klageadgang.

Det fremgår imidlertid af bemærkningerne, at Forsyningstilsynets adgang til efterprøvelse er særdeles begrænset og reelt alene angår, om afgørelsen er truffet på et oplyst og sagligt grundlag.

I lyset af reglernes meget indgribende karakter anbefaler Danske Advokater, at adgangen til administrativ efterprøvelse udvides for at sikre en tilstrækkelig mulighed for efterprøvelse af afgørelsernes indhold i deres helhed.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater anerkender fuldt ud behovet for at sikre en effektiv udnyttelse af kapaciteten i elnettet. Lovforslaget regulerer imidlertid adgangen til væsentlig samfundsmæssig infrastruktur og kan få betydelige økonomiske konsekvenser for virksomheder og andre aktører. Det stiller efter Danske Advokaters opfattelse skærpede krav til reglernes klarhed, forudsigelighed og retssikkerhed.

Det er derfor afgørende, at reguleringen bygger på klare lovhjemler, at det administrative skøn afgrænses tilstrækkeligt, og at der sikres en effektiv adgang til prøvelse. Den foreslåede regulering giver i den forbindelse anledning til betænkeligheder, idet flere af de centrale kriterier for adgang til nettilslutning overlades til senere bekendtgørelsesregulering og til skønsmæssige vurderinger foretaget af netvirksomhederne. Samtidig er muligheden for administrativ efterprøvelse begrænsede, selv om vurderingerne kan få afgørende betydning for den enkelte ansøgers adgang til nettilslutning.

Danske Advokater anbefaler derfor, at de centrale materielle kriterier og rammer for adgang til nettilslutning fastsættes direkte i loven, og at der sikres en reel og effektiv adgang til at få netvirksomhedernes afgørelser prøvet.

På baggrund af ovenstående anbefales det, at lovforslaget præciseres på de ovenfor nævnte punkter, før det fremsættes.

Danske Advokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Danielle Løw
Juridisk konsulent
Danske Advokater